

Người khuyết tật giàu ý tưởng sáng tạo

Dù bị liệt hai chân từ nhỏ do một cơn sốt bại liệt nhưng không vì thế mà ông Lê Đức Hiền (54 tuổi, ngụ số 3166 Quốc lộ 1A, xã Suối Cát, huyện Xuân Lộc) tự ti, mặc cảm số phận. Ngược lại, ông luôn chủ động học cách thích nghi với hoàn cảnh sống, cố gắng trau dồi kiến thức và tìm tòi, học hỏi nghề nghiệp để tự vươn lên. Chính nhờ nghị lực và sự cầu tiến đã giúp ông đi đến thành công và trở thành giám đốc Công ty TNHH của Người khuyết tật Đức Hiền.

Một trong những dự án thành công của ông là máy bẫy chuột liên hoàn – BC.5. Mới đây, sản phẩm này được bình chọn nằm trong “Tốp 200 sản phẩm và dịch vụ hàng đầu Việt Nam” do Tạp chí Công thương của Bộ Công thương tổ chức và trao giải. Ngoài ra, sản phẩm của ông còn đạt nhiều giải thưởng khác trong tỉnh và toàn quốc.

Tạo sản phẩm “không dụng hàng”

Ông Lê Đức Hiền cho biết, động lực để ông sáng chế “Máy bẫy chuột liên hoàn” xuất phát từ thực tiễn về tình trạng chuột phá hoại mùa màng, cắn phá kho bãi, phát sinh dịch bệnh ở khắp mọi nơi. Trong khi đó, từ trước đến nay để diệt chuột, ngoài các cách trực tiếp đào hang săn bắt, vẫy lưới, đánh thuốc độc, nuôi mèo, người ta còn dùng rất nhiều loại bẫy như: bẫy lồng, bẫy kẹp, bẫy xập, bẫy cò ke, keo dính... Nhưng đa số kém hiệu quả, tốn công thăm và đặt bẫy, khó sử dụng và bảo trì, dễ gây ô nhiễm môi trường, thậm chí có loại còn nguy hiểm cho người và vật nuôi. Bởi yếu điểm chính của các loại bẫy ấy là mỗi lần chỉ bẫy được 1 hoặc vài con chuột, rồi ta phải gỡ chuột ra, cài thêm mồi, cài lại bẫy. Mà loài chuột vốn tinh ranh, nếu thấy vài con đồng loại dính bẫy là từ đó “bẫy mặc kệ bẫy, chuột chẳng thèm vào”.

“Vì vậy, tôi đã nghĩ cách sáng chế ra một loại bẫy chuột mang tính sáng tạo độc đáo và mang lại hiệu quả cao hơn, để thay thế những sản phẩm thủ công mỹ nghệ truyền thống kém năng xuất, khó tiêu thụ khác”, ông Hiền nhớ lại.

(Hình: Ông Lê Đức Hiền bên sản phẩm “Máy bẫy chuột liên hoàn – BC.5”)

Nghĩ là làm, năm 1999, ông bắt đầu tự mày mò sáng chế ra “Bẫy chuột liên hoàn – BC.1”. Thời gian đầu, ông gặp nhiều khó khăn để thực hiện từ ‘ý tưởng đến sản phẩm’, vì không có chuyên gia hỗ trợ và tư vấn, nên khâu nghiên cứu và thử nghiệm là khó nhất đối với những người khuyết tật như ông. Ngoài ra, vì điều kiện đi lại của ông gặp nhiều khó khăn nên việc tìm kiếm vật tư thiết bị cũng khá vất vả... Tuy nhiên, với quyết tâm không bỏ cuộc, ngày đêm ông vẫn miệt mài nghiên cứu sáng chế để khắc phục dần những bộ phận còn chưa ưng ý. Cuối cùng, ông cũng đạt được kết quả như ý muốn. Năm 2010, ông đã hoàn thiện và cho ra sản phẩm “Máy bẫy chuột liên hoàn – BC.5”, trên cơ sở nghiên cứu phát triển các phiên bản của “Bẫy chuột liên hoàn - BC.1”.

Tự tin với ưu điểm của chiếc bẫy do mình chế tạo, ông đã đưa sản phẩm của mình đi dự các cuộc thi và đạt được nhiều giải thưởng cao quý. Cụ thể, sản phẩm đạt giải “Sáng tạo kỹ thuật của Tỉnh Đồng Nai” năm 1999; năm 2005 vinh dự được Bộ Trưởng Bộ Khoa học Công nghệ Hoàng Văn Phong trao tặng 2 cúp vàng và bằng khen tại Hội chợ Thiết bị Công Nghệ Việt Nam - Techmart Vietnam 2005; mới đây, sản phẩm tiếp tục được bình chọn nằm trong top 200 sản phẩm dịch vụ hàng đầu Việt Nam trong hội nhập kinh tế quốc tế năm 2015 do tạp chí Công thương của Bộ Công thương tổ chức...

(Ảnh: Ông Lê Đức Hiền cùng người lao động khuyết tật tại công ty)

Hiện ông Lê Đức Hiền đang làm thủ tục đăng ký với Cục Sở hữu trí tuệ quyền sở hữu trí tuệ cho sản phẩm. Đồng thời, mời gọi đầu tư sản xuất và thương mại hóa “máy bẫy chuột liên hoàn – BC.5”.

Giá rẻ, tiện sử dụng, hiệu quả cao

Theo ông Hiền thì “Máy bẫy chuột liên hoàn” là loại bẫy lồng, điện cơ tự động cài đặt liên hoàn và chạy bằng 1 cục pin DC 9 volt. Bẫy có bộ phận trữ mồi và tự động rải mồi, chỉ cần đặt bẫy một lần sẽ bắt được liên tiếp nhiều chuột còn sống, cho đến khi hết chuột ở nơi ấy. Đây là một sản phẩm có tính sáng tạo, mới và độc đáo cả về nguyên lý và cơ cấu hoạt động.

“Máy bẫy chuột liên hoàn” bắt được cả chuột nhắt và chuột cống. Kích thước của bẫy 25cm x 35cm, trọng lượng 2,5kg. Tùy theo nhu cầu mà người mua chọn các loại size “lồng bẫy” và ‘lồng nhốt’ lớn hoặc nhỏ hơn cho phù hợp. Bẫy có 4 bộ phận chính là: lồng bẫy, lồng nhốt, lồng chứa và máy bẫy; mỗi bộ phận đều có chức năng riêng. Chẳng hạn, bộ phận “lồng bẫy” để bẫy chuột; bộ phận “lồng nhốt” để giam chuột...

“Đặc tính của chuột là tò mò tọc mạch và thích cắn phá. Khi chuột nghe tiếng bày đàn gọi mồi, hoặc thấy mồi nên mò vào “lồng bẫy” kiếm ăn, bị hệ thống “đầu dò” điện tử tự động của bẫy xập cửa nhốt lại. Do còn sống nên chuột tìm đường chạy và đụng vào các cơ phận, khiến chuột phải tìm vào nơi cuối cùng là “lồng nhốt”. Đồng thời khi chuột đụng vào cơ phận hoặc “đầu dò” sẽ làm “máy bẫy” tự hoạt động mở lại cửa bẫy, và tự động rải mồi. Do vậy bẫy BC.5 được tự động cài đặt, bẫy chuột liên hoàn”, ông Hiền giải thích.

(Hình: Ông Lê Đức Hiền tại Đại hội thi đua yêu nước tỉnh Đồng Nai lần thứ IV)

Giá thành một sản phẩm ‘Máy bẫy chuột liên hoàn’ tương đương 30 miếng keo dính chuột trên thị trường hiện nay (khoảng 450 ngàn đồng) nhưng dễ sử dụng, lâu bền, an toàn. Nếu như vài hộ gia đình hoặc mỗi chung cư, khu phố, tổ xóm chỉ cần sắm vài cái ‘Máy bẫy chuột liên hoàn’ và sử dụng xoay vòng là có thể tiêu diệt sạch hoặc làm giảm hẳn loài chuột tại địa phương ấy. “Máy bẫy chuột liên hoàn” phát triển qua 4 phiên bản từ BC.1 đến BC.5, nên đã hoàn thiện và được thử nghiệm trên nhiều địa bàn, sử dụng trong nội bộ với hiệu quả cao. Nhưng do sản phẩm đang trong giai đoạn đăng ký bản quyền, và phải giữ bí mật ‘công nghệ’ để tìm nhà đầu tư sản xuất đại trà nên chưa tiện công bố”, ông Hiền cho hay.

Ngoài sản phẩm “Máy bẫy chuột liên hoàn”, ông Hiền đã và đang nghiên cứu hoàn thiện 22 ý tưởng sáng tạo và giải pháp hữu ích khác để tạo ra những sản phẩm phục vụ đời sống nói chung và cho nông nghiệp nói riêng. Cụ thể như: rô bốt đầu kéo, bánh xe nổ không xẹp, dụng cụ vệ sinh răng miệng, lô cốt bảo hộ sức khỏe và sinh mạng, dây cứu hộ...

Người khuyết tật nhưng sản phẩm không khuyết tật

Ông Lê Đức Hiền chia sẻ, là một người khuyết tật nặng phải dùng xe lăn tay, nên ông rất thấu cảm mong ước của đa số người khuyết tật được có việc làm phù hợp và thu nhập ổn định. Từ những trăn trở trên, năm 2007, ông quyết định thành lập Công ty TNHH Người khuyết tật Đức Hiền. Công ty được hình thành trên cơ sở sáp nhập 2 đơn vị của gia đình ông là “Doanh nghiệp máy Đức Hiền” (thành lập năm 1990) và cơ sở Mỹ nghệ Vươn lên (thành lập 2001) nhằm đào tạo nghề và giải quyết công ăn việc làm cho người khuyết tật. Năm 2008, ông tiếp tục cho thành lập chi nhánh của công ty tại TP.Biên Hòa, với một xưởng thuê may cho lao động nữ là người khuyết tật. Nhằm tạo thuận lợi cho hoạt động sản xuất kinh doanh, giao dịch tìm đầu ra cho sản phẩm và là đầu mối nhận hàng gia công tại chỗ và phân phối về cho các cơ sở vệ tinh, tạo việc làm cho người khuyết tật tại địa phương và các nơi khác.

(Hình: Ông Lê Đức Hiền tại Đại hội thi đua yêu nước toàn quốc lần thứ VIII)

“Công ty là ngôi nhà chung của những người khuyết tật về thể xác nhưng lành mạnh ở tâm hồn, có ý chí phấn đấu, có năng lực, “tàn nhưng không phế”, cùng nhau tương trợ để cùng vươn lên vượt qua số phận. Để những người khuyết tật có nghề nghiệp, có việc làm, có thu nhập và quan tâm giúp những người cùng cảnh, những người khó khăn hơn mình” ông Hiền tâm sự

Hướng tới, công ty sẽ tập trung vào những sản phẩm và dịch vụ phù hợp với năng lực của lao động là người khuyết tật, đặc biệt là những sản phẩm từ “chất xám”, “Người khuyết tật nhưng sản phẩm không khuyết tật”, như công nghệ thông tin, nghiên cứu sáng chế và ứng dụng giải pháp hữu ích... Công ty sẽ mở rộng hợp tác với các tổ chức, đơn vị doanh nghiệp khác để cùng phát triển sản phẩm và mở rộng thị trường. “Tiến tới công ty sẽ thực hiện cổ phần hóa nhằm ưu tiên những người khuyết tật tham gia cổ đông. Ngoài ra, tôi còn dự định phát triển thành lập thêm nhiều chi nhánh ở các nơi để người khuyết tật để tiếp cận và tham gia”, ông Hiền cho hay.

--- Hết ---